

Suomalaisen yleisurheilun strategia 2021–2024

YLEISURHEILU

**– liikuttavinta urheilua
läpi elämän!**

**AVOIMESTI TOIMIEN • ROHKEASTI UUDISTAEN •
YHDESSÄ ONNISTUEN**

**YLEISURHEILIJAN
URAPOLKU**

**ELINVOIMAINEN
SEURATOIMINTA**

**LAJIMIELIKUVA,
IMAGO, BRÄNDI**

**TOIMINTATAPOJEN
UUDISTAMINEN**

Sisäily

1. TAUSTAA.....	3
2. TOIMINTAYMPÄRISTÖN AVAINMUUTOKSET.....	4
3. SUOMEN URHEILULIITON TOIMINNAN PERUSTEET	5
4. PÄÄVALINNAT JA NIIDEN PÄÄMÄÄRÄT	6
A. Yleisurheilijan urapolku	6
B. Elinvoimainen seuratoiminta.....	8
C. Lajimielikuva, imago, brändi	10
D. Toimintatapojen uudistaminen	11

Suomalaisen yleisurheilun strategia 2021–2024

1. TAUSTAA

Suomalaisen yleisurheilun strategia 2021–2024 pohjautuu suomalaisen yleisurheilun strategiaan 2017–2020. Nykystrategian linjaukset todettiin pääosin sellaisiksi, joilla edetään uuteen strategiaan. Tärkeintä on saada esitetyt toimenpiteet paremmin käytäntöön ja tehdä ainoastaan pieniä tarkennuksia tuleviin toimenpiteisiin. Toimenpiteitä tarkastellaan aktiivisesti myös strategiakauden aikana.

Suomalaisen yleisurheilun strategia 2021–2024 on rakennettu hallituksen, henkilöstön ja yleisurheilun eri tasojen luottamushenkilöiden kanssa yhteis-

työssä. Suomen Urheiluliiton seurapalveluvaliokunta on toiminut strategiaprosessin suunnittelijana ja tärkeässä osassa olivat kuusi alueellista seuraforumia, joissa yhdessä rakennettiin ja pohdittiin tulevan strategian linjauksia.

Suomalaisen yleisurheilun strategia 2021–2024 käsittää toimintaympäristön avainmuutokset, toiminnan perusteet ja päävalinnat sekä niiden päämäärät. Päämääriä tarkennetaan vuosittain toimintasuunnitelmassa erilaisin toimenpitein.

2. TOIMINTAYMPÄRISTÖN AVAINMUUTOKSET

Vastuullisuus

Yhteiskunnassa odotetaan, että organisaatiot ja yhteisöt toimivat vastuullisesti ja ovat ratkaisemassa kestäväen kehityksen ongelmia. Urheiluorganisaatioilla kuten koko yleisurheiluyhteisöllä on mahdollisuus vaikuttaa omaa välitöntä toimintaansa laajempiin kysymyksiin. Vastuullisuus tulee olla vahvasti mukana kaikessa toiminnassa. Urheiluyhteisön tavoitteena on vastuullinen liikunta ja urheilu. Vastuullisuusohjelma koostuu viidestä osa-alueesta: hyvä hallinto, turvallinen toimintaympäristö, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo, ympäristö ja ilmasto sekä antidoping. Lajiliittojen ja olympiakomitean yhdessä rakentaman vastuullisuusohjelman mukaan turvalisessa toimintaympäristössä kukaan ei koe kiusaamista, häirintää tai muuta epäasiallista käytöstä.

Väestönmuutos ja kaupungistuminen

Kaupungistuminen valtaa alaa. Muuttoliike vahvistaa kunta- ja kasvukeskuksia. Suomi on vahvasti ja kaantunut alueisiin, joiden väestö lisääntyy tai vähenee. Väestön lisääntymistä tapahtuu Uudellamaalla, Varsinais-Suomessa ja Pirkanmaalla. Lasten ja nuorten määrän vähenemisestä tapahtuu kaikkialla Suomessa mukaan lukien kaupungeissa, joissa asukasluku kasvaa. Väestön väheneminen ja ennen kaikkea lasten ja nuorten määrän väheneminen näkyvät usein myös seuratoiminnan passivoitumisena. Kaupungistuminen kannustaa myös harvemmin fyysiseen aktiivisuuteen.

Liikkumattomuus

Yhä useampi lapsi ja nuori liikkuu oman terveytensä kannalta liian vähän. Tämä aiheuttaa ongelmia myös yleisurheiluun, joka pohjautuu vahvaan fyysiseen - juokseminen, hyppääminen ja heittäminen - suoritukseen. Ohjattuja harjoituksia on enemmän

kuin koskaan, mutta omaehtoinen liikkuminen vähenee, ja yhä nuorempa liikutaan vain yhden lajin parissa. Yleisurheilun globaalissa kilpailussa menestyminen vaatii vahvaa ja monipuolista lapsuuden liikuntataustaa.

Digitalisaatio

Digitalisaatio on muuttanut ja muuttaa urheilussakin toimintatapojamme. Digitalisaatio muuttaa seuratoiminnan toimintamenetelmiä ja yksilötasolla se mahdollistaa hyvinvoinnin ja suorituskyvyn mittamisen ja kehittämisen. Digitalisaatio muuttaa urheiluyhteisön arjen helpommaksi ja kustannustehokkaammaksi sekä hyödyntää digitalisaation tuottamaa tietoa päätöksentekoon.

Yleisurheilun asema

Yleisurheilun lajimielikuva, imago, on edelleen vahva. Perinteisesti laajan huippu-urheilunäkyvyyden ohella harrasteliikunnan, lasten ja nuorten hyvinvoinnin sekä muun eettisen arvopohjansa kautta yleisurheilulla on erinomaiset mahdollisuudet lisätä harrastaja- ja lajista kiinnostuneiden määriä.

Suomalaisen yleisurheilun strategian 2021–2024 tarkoituksena on varmistaa yleisurheilun elinvoimaisuus ja menestys. Suomalaisen yleisurheilun tulee kasvaa ensisijaisesti seurojen vahvistumisen kautta. Liiton roolina on tukea seurojen työtä. Onnistuminen edellyttää liiton, seurojen ja seurojen keskinäisen yhteistyön tehokasta rakentamista. Päätoimisuuden lisääntyminen ja yleisurheilutoimijoiden keskinäinen sekä muiden kumppaneiden kanssa tapahtuva verkostoituminen ovat edelleen avainsanoja strategisten päämäärien saavuttamiseksi.

3. SUOMEN URHEILULIITON TOIMINNAN PERUSTEET

Toiminta-ajatus, visio ja arvot

TOIMINTA-AJATUS

Suomen Urheiluliitto johtaa, innostaa ja tukee laadukasta ja arvostettua yleisurheilutoimintaa lähellä harrastajia sekä kasvattaa kansainvälisesti menestyviä yleisurheilijoita.

VISIO

Yleisurheilu – liikuttavinta urheilua läpi elämän

ARVOT

- > Rohkeasti uudistaen
- > Avoimesti toimien
- > Yhdessä onnistuen

4. PÄÄVALINNAT JA NIIDEN PÄÄMÄÄRÄT

YLEISURHEILIJAN URAPOLKU

- Valmennuspalveluiden keskittäminen – tavoitteena urheilijan laadukas arki
- Valmennusosaamisen ja palveluiden laadun sekä seurannan varmistaminen
- Yhteistyön ja yhteistoiminnan vahvistaminen

A. Yleisurheilijan urapolku

Valmennuspalveluiden keskittäminen – tavoitteena urheilijan laadukas arki

- Yleisurheilijan urapolun valmennus- ja tukipalvelut on keskitetty tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti lukiovaiheesta alkaen viiteen yleisurheilukeskukseen.
- Keskusten kehittäminen ja toiminta tapahtuu tiiviissä ja konkreettisesti yhteistyössä keskuskaupunkien huippuseurojen, urheiluakatemioiden ja osin valmennuskeskusten kanssa.
- Keskuksissa on lajipainotuksia valmennustoiminnan osalta, mutta harjoitusolosuhteet ja asiantuntijapalvelut ovat liiton kaikkien valmennusryhmäurheilijoiden ja heidän valmentajiensa saatavilla seurasta ja lajista riippumatta.
- Liiton valmennuksen resurssit kanavoituvat pääosin keskustoiminnan kautta, mutta kansainvälisellä huipulla olevien urheilijoiden ja heidän valmentajiensa toiminta ja tuki räätälöidään urheilijalähtöisten tarpeiden mukaan.
- Urheilijoiden ohjaamisessa keskuksiin käytetään selkeitä ja läpinäkyviä toimintamalleja.

Valmennusosaamisen ja -palveluiden laadun sekä seurannan varmistaminen

- Liiton valmentajakoulutuskokonaisuus palvelee koko valmentajan urapolkua ja yleisurheilijan urapolun osaamistarvetta.
- Valmentajakoulutuskokonaisuudessa on sekä perus- että jatkokoulutusta.
- Peruskoulutettujen aktiivivalmentajien ja ammattivalmentajien jatkokoulutukseen, osaamisen jakamiseen ja työnohjaukseen on kehitetty toimintamallit ja niitä hyödynnetään aktiivisesti.
- Yleisurheilussa on käytössä valmentajalisenssi- tai valmentajaluokittelujärjestelmä.
- Valmennusprosessien suunnittelussa, seurannassa ja arvioinnissa on selkeät ja toimivat työvälineet ja toimintamallit.

Yhteistyön ja yhteistoiminnan vahvistaminen

- Liiton, huippuseurojen, urheiluakatemioiden ja valmennuskeskusten yhteistyö, yhteistoiminta ja toiminnan yhteisresursointi on tarkoituksenmukaista ja toimivaa, erityisesti yleisurheilukeskuksissa.
- Huippuseurat ovat oleellinen ja konkreettinen kiinteä osa yleisurheilun valmennusjärjestelmää.

- Huippuseurat kehittävät aktiivisesti toimintaansa, tekevät yhteistyötä ja oppivat toisiltaan.
- Yleisurheilukeskuksilla on yhteinen tavoite, kokonaissuunnitelma ja toiminnan systematiikka.
- Jokaisessa yleisurheilulajissa on pitkän tähtäimen strateginen suunnitelma, yhteisen toiminnan maajoukkueohjelma sekä sen seuranta ja arviointi.
- Arvokilpailujoukkueissa on hyvä ja kannustava ilmapiiri, tavoitteet, selkeät toimintamallit sekä jatkuvan arvioinnin ja kehittämisen periaate.

Yleisurheilijan urapolku – mittarit 2021–2024

- Pistemäärä aikuisten ja nuorten arvokilpailuissa
 - Arvioitavat kilpailut: Olympialaiset, Paralympialaiset, ulko-ratojen MM-kilpailut ja EM-kilpailut, U20 MM-kilpailut sekä U23, U20 ja U18 EM-kilpailut
 - Arviointi vuosittain kilpailukohtaisesti sekä koko strategiakauden osalta erotellen nuorten ja aikuisten arvokilpailut
 - Vertailu strategiakauden 2017–2020 parhaaseen arvioinnin kohteena olevaan kilpailuun ja koko strategiakauden yhteenvetoon
 - Olympialaiset: - (ei kilpailua strategiakaudella)
 - Paralympialaiset: - (ei kilpailua strategiakaudella)
 - MM-kilpailut: 5 pistettä (2019)
 - Parayleisurheilun MM-kilpailut: 59 pistettä (2017)
 - EM-kilpailut: 7 pistettä (2018)
 - Parayleisurheilun EM-kilpailut: 130 pistettä (2018)
 - U23 EM-kilpailut: 46 pistettä (2017)
 - U20 MM-kilpailut: 15 pistettä (2018)
 - Parayleisurheilun U20/U17 MM-kilpailut: 38 pistettä (2019)
 - U20 EM-kilpailut: 56 pistettä (2017)
 - U18 EM-kilpailut: 41 pistettä (2018)
- Valmennusryhmäurheilijoiden määrä
 - Arvioitavat valmennusryhmät: TF, EM, NEM, NMJ ja ANMJ
 - Arviointi strategiakauden 2017–2020 tulos- ja kehitystaulukon perusteella
 - Arviointi vuosittain
 - Vertailu strategiakauteen 2017–2020 (vuoden 2021 ryhmät valintahetkellä):
 - TF 20
 - EM 32
 - NEM 35
 - NMJ 110
 - ANMJ 588

- Yleisurheilukeskuksissa harjoittelevien valmennusryhmäurheilijoiden suhteellinen määrä
 - Arvioitavat valmennusryhmät: TF, EM, NEM ja NMJ
 - Arviointi prosenttiosuutena, sekä kokonaisuutena että valmennusryhmittäin
 - Arviointi vuosittain
 - Vertailu strategiakauteen 2017–2020
 - Valmennusryhmät 2020: 61 % (TF, EM ja NEM) ja NMJ 42 %
 - Valmennusryhmät 2021: 71 % (TF, EM ja NEM) ja NMJ 39 %
- Valmennusryhmäurheilijoiden ja heidän valmentajiensa kokema tyytyväisyys oman valmennusprosessinsa toteuttamisen toimintaedellytyksiin
 - Arvioitavat valmennusryhmät: TF, EM ja NEM
 - Urheilijakyselyn avulla kerättyjä tietoja erikseen määriteltävällä tavalla hyödyntäen
 - Toteutus urheilijakyselynä keväällä 2022 ja 2024 vuosittain
 - Vertailu vuoden 2020 urheilijakyselyyn
 - Vertailuluvut myöhemmin

ELINVOIMAINEN SEURATOIMINTA

- Yleisurheilu on lähellä lasta
- Päätoimisuuden lisääntyminen seuroissa
- Yhteistyön yleisurheilu

B. Elinvoimainen seuratoiminta

Yleisurheilu on lähellä lasta

- Seurojen toimintaa tuetaan lasten ja nuorten laadukkailla toimintamalleilla kuten yleisurheilukoulu, seurakisat, seuracup ja koululaiskisat, joiden avulla varmistetaan yleisurheilun toiminta ja näkyvyys kaikkialla Suomessa.
- Seurakisoja ja yleisurheilukouluja pyritään luomaan jokaiselle paikkakunnalle vähintään yhden seuran toimesta. Kannustetaan seurayhteistyöhön myös näiden toteuttamisessa erilaisten toimintamallien avulla.
- Seuratoimijoiden ammattitaitoa vahvistetaan liiton toteuttamalla laadukkaalla ohjaaja-, valmentaja- ja seurakoulutuksilla.
- Ohjaaja- ja valmentajakoulutusten sisällöissä painotetaan ja toiminnoissa suunnitellaan entistä enemmän toiminnallista oppimista, tunne- ja vuoro-vaikutustaitoja sekä tapoja, jotka kiinnittävät myös pojat vahvemmin yleisurheiluseuroihin. Merkittävät oppimisen tavoitteet ovat vahva oppijakeskeisyys, parhaat ohjaajat ja valmentajat sekä innostava ilmapiiri.
- Seurakoulutusudistusta jatketaan. Seurakoulutuksissa toteutetaan koulutusta, jossa erisuuruisia seuroja vahvistetaan heidän omassa toimintaympäristönsään ja vahvuuksissaan. Liiton roolina on ennen kaikkea luoda tilaisuuksia oppia toisiltaan ja antaa parhaat ideat avoimesti toisten käyttöön.

Päätoimisuuden lisääminen ja sen säilyminen seuroissa

- Päätoimisuuden lisääntyminen seuroissa tukee ja antaa edellytykset kaikkein tärkeimmälle eli ihmisten tekemälle vapaaehtoistyölle.
- Avustetaan ja kannustetaan päätoimisuuden lisäämiseen seuroissa. Valmistellaan erityisesti pienten ja keskisuurten seurojen kanssa malleja seurojen yhteispalkkauksille.
- Autetaan seuroja, jotta päätoimisuus säilyisi myös hankerahoitusten jälkeen muun muassa seurojen päätoimisille sekä luottamusjohtolle suunnatun koulutuksen avulla.

Yhteistyön yleisurheilu

- Yleisurheilun alueellinen toiminta kehittyy yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Vahvistetaan toimijaverkostoa aluepäälliköiden tueksi.
- Tuetaan, kannustetaan ja luodaan malleja seurojen väliseen yhteistyöhön.
- Luodaan malleja ja kannusteita maakunnallisille kärkiseuroille, miten ne voivat toimia ympäristöseurojen tukena.
- Kannustetaan ja luodaan malleja erityisesti seurojen nuorisovalmennuksen toteuttamiseen seurassa tai seurojen välisenä yhteistyönä (painopiste 13-17-vuotiaat).
- Kehitetään ja päivitetään koulutuksiin ja hallintopalveluihin ohjelmia ja järjestelmiä palvelemaan tulevaisuuden yleisurheiluseuroja.
- Kehitetään häirinnän vastaista työtä muun muassa laadukkaamman ja monipuolisemman viestinnän avulla urheilijoille, ohjaajille, valmentajille sekä muille seuratoimijoille. Kehitetään toimintamalleja seurojen tueksi ennaltaehkäisevään toimintaan sekä häirintätapauksien puuttumiseen liittyvien toimenpiteiden osalta.
- Seurapalveluiden organisaatiota tarkennetaan ja tehdään vahvaa yhteistyötä valmennuksen kanssa.

Elinvoimainen seuratoiminta - mittarointi 2021-2024

- Harrastajamäärät (lisenssit) 30 000 (27 345)
- Kilpailevien lisenssiurheilijoiden määrä 9-17-vuotiaat
 - Määrä täydentyy myöhemmin
- 13-17-vuotiaat pojat 3 000 (2 147)
- Yleisurheilukoulujen ja seurakisojen määrä (kuinka moni seura järjestää)
 - 350 yleisurheilukoulua, 350 seurakisaa (336/337)
- Seurojen päätoimisten henkilöiden määrä
 - Päätoimisia 65, henkilötyövuosia 110, työntekijöiden lukumäärä 140 (50/80/120)

LAJIMIELIKUVA, IMAGO, BRÄNDI

- Arvostettu, harrastettu ja uudistuva yleisurheilu
- Monikanavainen viestintä

C. Lajimielikuva, imago, brändi

Arvostettu, harrastettu ja uudistuva yleisurheilu

- Myönteistä mielikuvaa ja tunnettua rakennetaan menestyksellä, läpinäkyvällä toiminnalla ja monikanavaisella näkyvyydellä. Se toteutuu Yle-yhteistyöllä, kansallisen kilpailutoiminnan suoratoistonäkyvyyttä ja livetulospalveluja kehittämällä sekä sosiaalisen median materiaalityöntantoon kasvattamalla.
- Kehitetään toimintamalleja, joilla yleisurheilufanit ja joukkue saadaan kohtaamaan paremmin arvokilpailuissa (Suomi-klubi).

Monikanavainen viestintä

- Sosiaalisen median tarjonnan vahvistaminen.
- Tulostila.com vähintään kansallisten kilpailujen käyttöön ja livetulos- ja striimauskeskus Yleisurheilu.fi -sivustolle.
- Kilpailu- ja tulospalvelun (livetulokset, Tilastopaja, kilpailukalenteri) rakentaminen.
- Kaupallisen striimausjärjestelmän rakentaminen.
- TV-kilpailujen sisällön monipuolistaminen koskemaan muun muassa nuoris-, seura- sekä yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoasioita.

Lajimielikuva, imago, brändi – mittarointi 2021–2024

- Sponsor Insight-tutkimuksen lajikiinnostus pysyy kolmen kiinnostavimman lajin joukossa (toiseksi kiinnostavin)
- 1,6 miljoonaa sivukatselua vuodessa, yli 400 000 käyttäjää www.yleisurheilu.fi
- Facebookissa 10 000 (9 100) ja Instagramissa 15 000 (14 700) seuraajaa

TOIMINTATAPOJEN UUDISTAMINEN

- Joustavaan organisaatioon ja verkostoihin
- Uudistuva varainhankinta
- Vetovoimainen kilpailutoiminta

D. Toimintatapojen uudistaminen

Joustavaan organisaation ja verkostoihin

- Liiton operatiivisen ja luottamushenkilöorganisaation jatkuva tarkastelu.
- Aluerakenteen uudistaminen.
- Liiton, alueiden, piirien ja seurojen roolien kirkastaminen.
- Sähköisten järjestelmien uudistaminen ja kehittäminen (yleisurheilun rekisteri, oppimisympäristö, kilpailukalenteri, tulospalveluohjelma).
- Tukea suomalaisten henkilöiden valintaa kansainvälisiin tehtäviin ja toimintoihin.

Uudistuva varainhankinta

- Juoksutapahtumien ykkösaseman vahvistaminen ja uusien tapahtumien aktiivinen kehittäminen.
- Myyntiorganisaation vahvistaminen. Myyntitoiminnan ammattimaistaminen seuroissa.
- Omien toimintojen ja tapahtumien tuotteistamisen kehittäminen.
- Lisenssijärjestelmän uudistaminen (lisanssijako, järjestelmä).

Vetovoimainen kilpailutoiminta

- Kansallinen kilpailutoiminta
 - TV-kilpailujen katsojamäärät lisääntyvät.
 - Taloudellinen tulos kaikille toimijoille (SUL, kisajärjestäjät ja urheilijat) positiivinen.
 - Teknologian lisääminen tuottamaan lisäarvoa TV-katsojille.
 - Kansainvälinen kilpailutoiminta
 - Nuorten ja masters -arvokilpailujen haku seurojen kanssa.
 - Super EM-kilpailut Helsinkiin 2026.
 - Ruotsi-ottelun laadun ja imagon varmistaminen.
- Olosuhteet
 - Nykyisten yleisurheiluolosuhteiden säilyttäminen.
 - Uusien sisähallien rakentamisen varmistaminen tärkeille alueille.

Toimintatapojen uudistaminen – mittarointi 2021–2024

- Myyntitulos 2,5 miljoonaa euroa (2,0)
- Juoksutapahtumien osanottajamäärä ja taloudellinen tulos
 - HCRD 18 000 osanottajaa (15 500) / 400 000 euroa (200 000)
- TV-katsojamäärät vuoden 2020 tasolla (ka. 440 000)
- Arvokilpailut
- Nuorten ja Masters -arvokilpailut ja Super EM-kilpailujen aktiivinen haku
- Uudet sisähallit
 - Espoo, Lappeenranta ja Kerava

YLEISURHEILU

YLEISURHEILUA

– liikuttavinta urheilua
läpi elämän!

YLEISURHEILIJAN URAPOLKU

- Valmennuspalveluiden keskittäminen – tavoitteena urheilijan laadukas arki
- Valmennusosaamisen ja palveluiden laadun sekä seurannan varmistaminen
- Yhteistyön ja yhteistoiminnan vahvistaminen

ELINVOIMAINEN SEURATOIMINTA

- Yleisurheilu on lähellä lasta
- Päätoimisuuden lisääntyminen seuroissa
- Yhteistyön yleisurheilu

LAJIMIELIKUVA, IMAGO, BRÄNDI

- Arvostettu, harrastettu ja uudistuva yleisurheilu
- Monikanavainen viestintä

TOIMINTATAPOJEN UUDISTAMINEN

- Joustavaan organisaatioon ja verkostoihin
- Uudistuva varainhankinta
- Vetovoimainen kilpailutoiminta